

ning i Skoler rundt omkring i Landet, og for dem, der gjøre dette, troer jeg, at det vil være lettere at komme til et af de nævnte flere Steder, eller til hvilke andre der maatte blive foreslaaede. Jeg vilde forøvrigt ogsaa finde det ønskeligt, at der kom eet Sted til i Sylland, saa at der blev eet Sted i det nordlige Sylland og eet Sted i det sydlige, foruden det tidligere nævnte paa Thyen, altsaa ialt fire. Men i alt Fald er det for Meget at forlange, at Alle skulle reise til Kjøbenhavn, som der ingen Grund er til at foretrække fremfor de andre Steder. Jeg kan dog ikke undlade at udtale, at jeg i een Henseende kan billige det Forslag, der af de to Medlemmer (Brix og Steen) er stillet under Nr. 6, nemlig, at det kun skulde være Censorer, der skulde indsættes i Commissionen til at afholde Examen, og ikke Examinatorer, idet jeg for det Første finder det naturligt, at Lærerne examinere de samme Elever, som de have undervist, og endvidere fra det Standpunkt, hvorfra jeg nu seer Sagen, finder det oeconomisk, at man ikke ansætter Mænd, der ikke ere nødvendige, og som saaledes ere overflødige. Jeg mener ogsaa, at, naar Lærerne overvære Examen og selv examinere, ville de ogsaa have Leilighed til som Censorer at see andre Lærere og Examinanderne paa Tingene, saa at de virkelig kunne overbevise sig om, at de sidste have de Kundskaber, der forlanges, og tillige forudsætter jeg, at de ville anvende deres Myndighed til at anmode en Lærer om at gaae lidt dybere ind paa Sagen, hvis de finde, at han ikke gjør det. Men Grunden, hvorfor jeg ikke kan stemme for Forslaget, er den, jeg nylig udtalte, nemlig, at det vil stille Forholdet ulige for de Enkelte, der forberede sig rundt omkring i Landet. Baade for de offentlige og private Seminarier er det her foreslaaet, at Lærerne selv skulle examinere; men med Hensyn til de Enkelte, der forberede sig ved praktisk Uddannelse i Skolens Gjerning og ved Siden af have skaffet sig Undervisning ved en Lærer eller Fagmand i de Fag, de maatte mangle Uddannelse i, kan man ikke gjøre Regning paa, at denne Lærer eller disse flere Lærere ville følge dem til Examen, og jeg har fremfor Alt det Ønske, at de unge Mænd ville uddanne sig ad den praktiske Vej til dette Kald; det

anseer jeg for det Allerhøjligste. Vi have vel endnu ikke Lov til at ansætte uexaminerede Lærere, men den Tid turde maastee ikke være fjern, da det i alt Fald vil blive tilladt, at en Uexamineret under en Lærers Vejledning kan deltagere i Undervisningen, og derved troer jeg, at de paa flere Steder kunde finde en fortrinlig Uddannelse, baade theoretisk og praktisk, paa selve Stedet. Dette er den naturlige Uddannelse og er langt at foretrække for, at de Paagjældende skulle reise langt bort fra deres Hjem til fjerne Egne, uden at de iforveien vide, om de ere stiftede eller dygtige til denne Gjerning.

H. Olsen: Med Hensyn til den — jeg kunde næsten sige den besynderlige — Forbring, som min ærede Sidemand (Bovlsen) stillede til Udvalget, nemlig, at der maatte blive anvist Midler til eller Sikkerhed for, at den af ham omtalte Bestemmelse vil blive overholdt, skal jeg sige, at jeg har betragtet dette saaledes, at Sikkerheden ligger i, at Bestemmelsen bliver lettere at overholde, naar vi sætte et halvt Aar istedetfor et heelt. Det forekommer mig, at Hovedbægten ikke skal lægges enten paa eet eller et halvt Aar, men paa, at Vedkommende har udvisti, at han har Anlæg til Skolefaget, at han har Dygtighed, og at han kan faae den Attest, der forlanges. Naar et Mennekk ved $\frac{1}{2}$ Aars Ophold ved en Skole kan naae dette Maal, forekommer det mig ganske urimeligt at forlange, at han skal gaae der et Aar, og jeg antager, at dette har ledet til, at man i saadanne Tilfælde ikke har taget det saanpaa med denne Bestemmelses Opfyldelse. — Med Hensyn til Forslaget i dets Heelhed kan jeg i det Væsentligste henholde mig til den ærede Ordfører, og navnlig med Hensyn til alle de Punkter, hvori Udvalget har været enigt, medens jeg kan henholde mig til det ærede Medlem for Præstø Amts Afd. Valgrebs (Frølund) med Hensyn til de tre Paragrapher, hvorom der har været Uenighed. Min Stilling til disse Paragrapher vil ogsaa være afhængig af, hvorledes den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet stiller sig til dem. Dersom han lægger særdeles Vægt paa, at de gaae ud af Loven, medens han forresten kan